

מעריך סדנא

זימון חוויות הצלחה

מטרות הסדנא:

- הבנת חשיבות חוויות ההצלחה.
- זיהוי מרכיבי חוויות הצלחה
- זימון והנכחה של חוויות הצלחה לתלמידים – כשגרה.

רשימת ציוד והיערכות מקדימה נדרשת

- פתקים וכלי כתיבה לפתיחה
- רשימות של שמות התלמידים – כדאי להיערך מראש לטובת חשיבה יישומית
- מבחן דמה בציון 67
- כרטיסיות סימולציה

מתווה הסדנא

שלב א: משחק פתיחה אישי

שלב זה נועד לחבר את המשתתפים ברמה האישית שלהם לפני שאנחנו פונים לדבר על החניכים.

כל משתתף מקבל פתק ומוזמן לרשום עליו 'הדבר שאני הכי טוב בו הוא...'. כל משתתף יניח באופן אנונימי את הפתק שלו בתוך קופסא/כובע שיונח במרכז החדר. מערבבים את הפתקים ובאמצעות סבב כל אחד מוציא ומקריא פתק רנדומלי אחד ועל הקבוצה לנסות לשייך את הפתק לאדם הרלוונטי.

לאחר השיוך של כל הפתקים – נקיים דיון קצר על עצם המתודה:

- האם היה לכם קל לכתוב?
- למה התקשינו / התביישנו לכתוב "משהו טוב על עצמנו"? למה זה פדיחה?
- האם שמחתם/התאכזבתם שהקבוצה זיהתה/לא זיהתה שהפתק שייך לכם?

נדון בתוכן הפתקים:

- מתי גילים על עצמכם את התכונות/חוזקות שכתבתם? [בשלב זה מומלץ לייצר רשימה על הלוח לגבי האופן בו המשתתפים גילו שהם חזקים בא...]
- איך ניתן לגרום לאדם אחר להרגיש ולהאמין שהוא טוב במשהו, שהוא עשה משהו מוצלח?

- האם כל אחד יכול לייצר לאחר חוויית הצלחה? מה התנאים שמאפשרים לאדם לגרום לאחר להאמין שהוא טוב במשהו / שהוא עשה משהו מוצלח.
- למה חוויות הצלחה והיכרות עם החוזקות שלנו כ"כ חשוב לנו כאנשים?

שלב ב: חוויות הצלחה אצל החניכים שלנו

לאחר שבשלב הקודם דנו בחוויות שלנו כאנשים, בואו ננסה לבחון עד כמה החניכים שלנו זוכים לחוויות הצלחה ומכירים בחוזקות שלהם.

כל איש צוות יקבל את רשימת שמות החניכים שלו ויתבקש לכתוב ליד כל חניך משהו של חוזק או הצלחה של החניך מהחודש האחרון.

- האם היה לנו קשה לזהות חוזקה אצל כל חניך?
- האם יש שמות חניכים שהתקשינו במיוחד? מה מאפיין אותם?
- האם לדעתכם החניכים עצמם יודעים להגדיר את החוזקות שלהם? האם לדעתכם זה חשוב לצמיחתם כאנשים? (במידה והיינו משחקים את המשחק מפתחת הסדנא עם החניכים – האם לדעתכם הם היו מסוגלים לחשוב ואף לכתוב משהו שהם טובים בו?)
- האם וכיצד אנחנו יכולים לסייע להם לברר לעצמם את החוזקות שלהם ולהיות בטוחים מספיק בעצמם בכדי להבליט את החוזקות האלה?
- הערה חשובה: במידה ואנחנו כאנשי צוות התקשינו לזהות את החוזקות של החניכים – יהיה קשה עד בלתי-אפשרי לסייע לחניכים לזהות את החוזקות האלה בעצמם, שכן אפילו המבוגר המשמעותי שניצב לידם לא מזהה בהם את הכוח הזה.

נמפה יחד עם המשתתפים את המקומות שבהם ניתן לייצר חוויות הצלחה ושימוש בחוזקות. בשל העובדה שהחניכים עוסקים שעות רבות בתפקיד "התלמידאות" – חשוב מאד לייצר עבורם חוויות טובות דווקא בפן הבית ספרי ולא להסתפק בחוויות נוספות. (כלומר זה שהוא מעולה בחוג קרמיקה לא מיתר אצלו את הצורך הבסיסי לחוות הצלחה במהלך 9 השעות שבהן הוא נוכח בבית הספר). **על כן נתמקד בארבעה התחומים הבאים: הצלחה לימודית, הצלחה חברתית, הצלחה תפקודית, אחר – כישורים, כישרונות.**

שלב ג סימולציות

בחלק זה של הסדנא נאפשר לצוות להתנסות בסימולציות שונות ולמשב זה את זה. מתוך הסימולציות נוכל כולנו ללמוד זה מזה על האופן בו ניתן לייצר לחניך תחושת הצלחה לצד רצון להמשיך להתקדם.

סימולציות:

1. החזרת מבחן

סיפור רקע: אבי, תלמיד בכיתה י"א, לפני כשנתיים ציוניו היו בדרך כלל 80-85, בשנה האחרונה הוא הידרדר מאד מבחינה לימודית ולאחר כמה שיחות עם המורים, התחיל להשקיע שעות

נוספות בלימודים ובשיעורי הבית. במבחן האחרון הוא השיג ציון של 67, כאשר ממוצע הכיתה היה 82

- א. נחלק לכל המשתתפים דף שמדמה מבחן עם ציון 67, ונספר למשתתפים קצת על מאפייני החניך (לפי סיפור הרקע)
- ב. נבקש מכל המשתתפים לכתוב הערה בגוף המבחן (ליד הציון).
- ג. נזמין מס' משתתפים (בערך 5-6) להציג סימולציה של החזרת המבחן לאותו חניך. עליהם לעמוד מול החניך, להשיב לו את המבחן ולקיים דיאלוג קצר (2-3 משפטים) בעניין המבחן. (בכדי ליצור יותר עניין, ניתן להנחות כי אסור למתנדב לחזור על דברים שהמתנדב הקודם אמר. כלומר עליו לחשוב על דרך אחרת להעביר את המסר שרצה)
- ד. לאחר שכל המשתתפים הדגישו – נבקש מהקבוצה למשב את המשתתפים:
 - מה הדרך שנראית לכם הכי נכונה?
 - איך זה גרם לחניך להרגיש, לדעתכם?
 - מאיזה דיאלוג התלמיד יצא עם תחושת הצלחה?
 - מאיזה דיאלוג התלמיד יצא עם תחושה שהוא מסוגל ליותר?
 - מה לדעתכם הכי חשוב שיהיה בדיאלוג מסוג כזה?
 - מה היה חסר לכם? מה הייתם מוסיפים?

2. שיחה לאחר התפילה

סיפור רקע: יוסי, תלמיד בכיתה י', מתקשה לקום בבוקר וכמעט תמיד מאחר או נעדר מהתפילה. בשבוע האחרון, לאחר שיחה של המדריך/המורה עם אמו ואזהרות שונות, הוא הגיע לבית הכנסת ארבעה ימים מתוך חמישה. בתפילה עצמה הוא דיי מנומנם ולא ממש עוקב בסידור. יש לציין שמרבית בני כיתתו מגיעים באופן סדיר ושותפים פעילים בתפילה.

- א. נספר למשתתפים את סיפור הרקע.
- ב. נזמין 3 משתתפים ונבקש מכל אחד מהם לקיים שיחה קצרה עם התלמיד.
- ג. על הקבוצה למשב את המשתתפים
 - עם איזה תחושות התלמיד לדעתם יצא?
 - האם השיחה מדרבנת את התלמיד להמשיך ולהגיע לתפילה או שמרפה את ידיו?

3. סיפור מהמשתתפים:

נבקש מהמשתתפים להעלות אתגר אחד שיש להם סביב חניך שקשה מאד לייצר עבורו חוויית הצלחה. הקבוצה יחד תנסה לסייע לאיש הצוות במציאת החזקות של אותו נער ובמציאת דרכים לייצר עבורו חוויית הצלחה.

סיכום:

המנחה יסקור את עיקרי הדברים שעלו במהלך הסדנא ויחדד שוב את המשימה החינוכית הראשונית שלנו מול המתחנכים – יצירת חוויות הצלחה וזיהוי החוזקות של כל אחד ואחד.
(ניתן להמליץ על נוהל קבוע בו אחת לרבעון כל צוות שכבה צריך לייצר מיפוי חוזקות/חווייות הצלחה – בכדי לוודא כי ישנה מודעות גבוהה ועשייה אקטיבית בנושא).